Каталог на бронзовките (Coleoptera: Buprestidae) в България от Владимир Сакалян

Алекси ПОПОВ

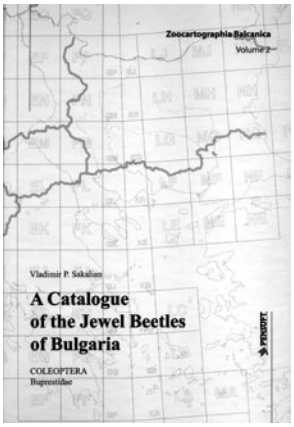

SAKALIAN V. 2003. A Catalogue of the Jewel Beetles of Bulgaria (Coleoptera: Buprestidae). – Zoocartographia Balcanica, **2**: 246 pp.

Вторият том на очакваната с интерес поредица Zoocartographia Balcanica на издателство Pensoft е посветен на твърдокрилите насекоми от семейство Buprestidae. Видовото разнообразие на това семейство в България е в общи линии известно, макар че разпространението им в страната е все още недостатъчно проучено. Въпреки това д-р Владимир Сакалян е преценил, че изготвянето на такъв каталог е навременно.

В монографията са включени 198 вида. Броят на сигурно установените в България видове според д-р Сакалян е 180. Останалите 18 вида са публикувани за България, често без находища, а авторът не е виждал екземпляри от страната. Някои от тях може би ще бъдат намерени у нас, но повечето със сигурност не се срещат в България. Анализът на доказаните със сигурност у нас видове показва, че в каталога на OBENBERGER (1932, 1933, 1935, Изв. Цар. природон. инст., **5**: 15-66, **6**: 49-115, **8**: 23-96) и преди него от различни автори са установени 127 сегашни вида. В по-късни публикации на чуждестранни автори (включително и на Obenberger) са добавени 33 вида, а от български автори – още 3 вида. Авторът е публикувал за първи път за България (включително и в каталога) 17 вида.

Таксономичният принос се състои в няколко номенклатурни процедури. Статусът на *Anthaxia nitidula signaticollis* е повишен от подвидов на видов. По мое мнение има почти еднакво основание този таксон да се смята за подвид или за самостоятелен вид, защото *A. nitidula* по всяка вероятност е superspecies in statu nascendi, т.е. в момент на видообразуване. В монографията са обявени 8 синонима на 7 вида. Синонимизирани са 1 вид, 2 подвида и 5 варietета. От тях 5 подвида и варietета са от България, 1 вид от Албания, 1 подвид от Далмация и 1 варietет от Крим. Всички те представляват индивидуални аберации и не излизат извън рамките на вариабилитета на съответния вид. Синонимизирането е извършено след изследване на типусите на вида и единия от подвидовете. Авторът дава таксономични, номенклатурни и фаунистични бележки за 44 вида, в това число и за съмнителните за България 18 вида.

Недостатък на монографията е липсата на пълни синонимни листи на видовете. В синонимните листи са дадени само невалидните имена, синонимите, погрешните определяния и старите комбинации, под които видовете са съобщени за България. Наистина за останалата литература за всеки вид за страната може да се съди по цитирането при изброяването на находищата, но и там липсват страниците на съответното съобщаване на вида. Би било информативно да се добави и една карта на всички находища на семейството в България, за да могат да се направят изводи кои са добре проучените и кои непроучените райони в страната.

Очакваме да бъдат предложени на издателство Pensoft за поредицата Zoocartographia Balcanica и разработки за други животни в други балкански страни или в целия Балкански полуостров.